

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Kredi kartı bir zamanlar ödeme kolaylığıydı.

Bugün milyonlarca Vatandaşımız açısından geçim aracına dönüşmüş durumdadır.

Market alışverişinden elektrik faturasına, okul masrafından akaryakıtı kadar Vatandaş günlük ve zorunlu ihtiyaçlarını dahi kredi kartıyla karşılamaktadır.

Daha vahimi, Vatandaş kredi kartı borcunu başka bir krediyle, ihtiyaç kredisi borcunu ek hesapla, ek hesap borcunu başka bir kartla kapatmaya çalışmaktadır.

Borç artık yatırım veya büyük tüketim için değil, hayatı devam ettirebilmek için kullanılmaktadır.

Bir ailenin gelirinin temel ihtiyaçlarına yetmemesi ve her ay borçlanarak yaşamını sürdürmesi ekonomik sistem açısından alarm verilmesi gereken bir durumdur.

Vatandaşın cebinde olmayan parayı harcamaya başladığı, maaşının daha hesabına yatmadan kredi ve kart borçlarına gittiği bir ekonomik düzen sürdürülebilir değildir.

Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi sistemi bugün Vatandaşların kredi limit ve borçları, bireysel kredi başvuruları ve diğer finansal yükümlülüklerine ilişkin kapsamlı kayıt tutmaktadır.

Dolayısıyla ekonomi yönetiminin Vatandaşın borçluluk tablosunu görmediğini söylemesi mümkün değildir.

Burada cevaplandırılması gereken asıl soru şudur:

Vatandaş neden bu kadar borçlanmak zorunda kalmaktadır?

İnsanlar lüks tüketmek için mi, yoksa marketten gıda alabilmek, kirasını ödeyebilmek ve çocuklarının ihtiyaçlarını karşılayabilmek için mi kredi kartına yüklenmektedir?

Eğer Vatandaş günlük hayatını borçla çevirmeye başlamışsa ekonomik göstergelerin ötesinde çok ciddi bir sosyal sorun oluşmuş demektir.

kredi vekili

Bu bağlamda;

- 1) 2023, 2024, 2025 ve 2026 yılları itibarıyla bireysel kredi kartı borçlarının toplam tutarı nedir?
- 2) Aynı dönemlerde ihtiyaç kredisi borçlarının toplam tutarı nedir?
- 3) Kredili mevduat hesabı ve ek hesap borçlarının toplam tutarı ne kadardır?
- 4) Toplam bireysel borçluluğun hane halkı kullanılabilir gelirine oranı nedir?
- 5) Türkiye'de aktif kredi kartı kullanan toplam kişi sayısı kaçtır?
- 6) Birden fazla kredi kartına sahip kişi sayısı kaçtır?
- 7) Beş veya daha fazla kredi kartına sahip kişi sayısı kaçtır?

- 8) Kredi kartı limitinin yüzde 80'inden fazlasını kullanan kişi sayısı kaçtır?
- 9) Limitinin tamamına yakını kullanan kişi sayısı kaçtır?
- 10) Kredi kartı borcunun yalnızca asgari tutarını ödeyen kişi sayısı kaçtır?
- 11) Üç ay veya daha uzun süre yalnızca asgari ödeme yapan kişi sayısı kaçtır?
- 12) Kredi kartı borcunu hiç ödeyemeyen kişi sayısı 2026 yılında kaçtır?
- 13) Bireysel kredi kartı borcu nedeniyle yasal takibe alınan kişi sayısı kaçtır?
- 14) İhtiyaç kredisi nedeniyle yasal takibe alınan kişi sayısı kaçtır?
- 15) Hem kredi kartı hem bireysel kredi borcu nedeniyle takipte bulunan kişi sayısı kaçtır?
- 16) Takipteki bireysel alacakların toplam tutarı ne kadardır?
- 17) 2023-2026 döneminde yasal takibe alınan bireysel borçlu sayısındaki değişim nedir?
- 18) Borcunu ödeyemediği için varlık yönetim şirketlerine devredilen kişi sayısı kaçtır?
- 19) Varlık yönetim şirketlerine devredilen bireysel borçların toplam nominal değeri nedir?
- 20) Borcu nedeniyle maaşına haciz uygulanan kişi sayısı kaçtır?
- 21) Aynı anda birden fazla icra dosyası bulunan Vatandaş sayısı kaçtır?
- 22) Bireysel borçlar nedeniyle açılan toplam icra dosyası sayısı nedir?
- 23) Borçlu Vatandaşların yaş gruplarına göre dağılımı nasıldır?
- 24) 18-25 yaş arasındaki gençlerin toplam kredi kartı ve tüketici kredisi borcu ne kadardır?
- 25) 65 yaş üzerindeki Vatandaşların kredi kartı ve kredi borcu ne kadardır?
- 26) Emekli aylığı aldığı hâlde kredi borcu bulunan vatandaş sayısı kaçtır?
- 27) En düşük emekli aylığı alan Vatandaşların kaçının kredi kartı borcu bulunmaktadır?
- 28) Asgari ücretli vatandaşların kredi ve kredi kartı borçlarına ilişkin Bakanlığınızın çalışması var mıdır?
- 29) Vatandaşların kredi kartıyla yaptığı harcamaların ne kadarı gıda ve market alışverişlerinden oluşmaktadır?
- 30) Kredi kartıyla ödenen elektrik, doğal gaz ve su faturalarının yıllık toplam tutarı nedir?
- 31) Kredi kartıyla yapılan sağlık harcamalarının toplam tutarı ne kadardır?
- 32) Eğitim harcamalarının kredi kartıyla finanse edilme oranı nedir?
- 33) Vatandaşların temel ihtiyaçlarını kredi kartıyla finanse etmek zorunda kalmasını Bakanlığınız nasıl değerlendirmektedir?
- 34) Bankaların bireysel kredi ve kredi kartlarından elde ettiği toplam faiz geliri 2025 ve 2026 yıllarında ne kadardır?
- 35) Kredi kartı gecikme faizlerinden bankaların elde ettiği toplam gelir ne kadardır?
- 36) Kredili mevduat hesabı faizlerinden elde edilen toplam gelir ne kadardır?
- 37) Kredi kartı ve ihtiyaç kredisi faizlerinin mevcut seviyelerinin vatandaşın borçtan çıkmasını zorlaştırdığı kabul edilmekte midir?
- 38) Borcunu düzenli ödeyemeyen Vatandaşlara yönelik düşük faizli uzun vadeli yapılandırma programı hazırlanacak mıdır?
- 39) Birden fazla bankaya olan bireysel borçların tek çatı altında toplanmasını sağlayacak kamu destekli konsolidasyon kredisi gündeminizde midir?
- 40) Düşük gelirli vatandaşların kredi kartı borçlarının faizlerinin belirli şartlarla silinmesi veya düşürülmesi değerlendirilecek midir?
- 41) İcra takibindeki küçük tutarlı bireysel borçların sosyal destek programıyla kapatılmasına yönelik yeni çalışma yapılmakta mıdır?
- 42) Bankaların Vatandaşın gelirinin çok üzerinde kredi kartı limiti tanımlamasını engelleyecek sınırlamaların güçlendirilmesi planlanmakta mıdır?
- 43) Kredi kartı limitlerinin gerçek ve belgelenebilir gelirle daha sıkı ilişkilendirilmesi konusunda çalışma bulunmakta mıdır?
- 44) Bankaların Vatandaşın toplam borçluluğunu yeterince dikkate almadan yeni kredi kullandırmasının engellenmesi için hangi tedbirler uygulanmaktadır?
- 45) Finansal kuruluşların aşırı borçlanmayı teşvik eden pazarlama yöntemlerine yönelik denetim yapılmakta mıdır?

- 46) Borçluluk nedeniyle psikolojik veya sosyal destek ihtiyacı yaşayan Vatandaşlara yönelik kamu destek mekanizması bulunmakta mıdır?
- 47) Hane halkı borçluluğunun aile içi sorunlar, boşanmalar ve psikolojik problemler üzerindeki etkisine ilişkin Bakanlığınızın başka kurumlarla yürüttüğü çalışma bulunmakta mıdır?
- 48) Bireysel borçluluğun sürdürülebilir seviyesinin ne olduğu konusunda Bakanlığınızın belirlediği bir eşik var mıdır?
- 49) Mevcut borçluluk seviyesi Bakanlığınız açısından riskli kabul edilmekte midir?
- 50) 2027 yılı sonuna kadar takibe düşen bireysel borçlu sayısını azaltmak için hangi somut hedef belirlenmiştir?
- 51) Vatandaşın maaşının tamamının daha eline geçmeden bankalara gitmesini ekonomik normalleşme olarak mı değerlendiriyorsunuz?
- 52) İnsanların gıdasını, faturasını ve çocuğunun okul masrafını borçla karşılamak zorunda kalmadığı bir gelir düzeninin kurulması için ekonomi yönetiminizin somut takvimi nedir?